

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent: CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 770 din 24 august 2005

HOTĂRÂRA
CURȚII EUROPENE
A DREPTURILOR OMULUI
în cauza Popescu împotriva României
(Cererea nr. 48.102/99)

Strasbourg, 2 martie 2004

Definitivă la 2 iunie 2004

În cauza Popescu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a II-a), statuând în cadrul unei Camere formate din: domnii J.-P. Costa, președinte, A. B. Baka, C. Bîrsan, K. Jungwiert, V. Butkevych, doamnele W. Thomassen, A. Mularoni, judecători, și doamna S. Dolle, grefieră de secție,

după ce a deliberat în Camera de Consiliu la 10 februarie 2004,

pronunța hotărârea următoare, adoptată la aceeași dată.

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 48.102/99, îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, domnul Sabin Popescu (*reclamantul*), a sesizat Comisia Europeană a Drepturilor Omului (*Comisia*) la data de 30 mai 1998, în temeiul fostului art. 25 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de doamna R. Rizoiu, agentul guvernamental român la Curtea Europeană a Drepturilor Omului din cadrul Ministerului Justiției, apoi de doamna C. Tarcea, care a preluat această funcție.

3. Reclamantul s-a plâns de neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive care obligă o autoritate administrativă să îi atribuie un teren în proprietate. Acesta invocă în special art. 6 alin. (1) din Convenție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

4. Cererea a fost transmisă Curții la 1 noiembrie 1998, data intrării în vigoare a Protocolului nr. 11 la Convenție (conform art. 5 alin. 2 din Protocolul nr. 11 la Convenție).

5. La 4 decembrie 2001, Secția a II-a a Curții a comunicat cererea Guvernului.

6. Atât reclamantul, cât și Guvernul au depus observații scrise cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei (conform art. 59 alin. 1 din regulament).

7. La 18 decembrie 2002, Curtea a decis să se pronunțe, conform art. 29 alin. 1 și 3 din Convenție, atât cu privire la admisibilitate, cât și cu privire la fondul cauzei. Aceasta a invitat totodată părțile să prezinte observații complementare cu privire la fondul cauzei și a solicitat reclamantului să prezinte cererea sa cu privire la acordarea unei reparații echitabile.

8. La 10 ianuarie și la 3 martie 2003, reclamantul a transmis Curții observații complementare cu privire la fondul cauzei și cererea de acordare a unei reparații echitabile.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

9. Reclamantul s-a născut în anul 1920 și locuiește în Craiova. Circumstanțele cauzei, așa cum au fost prezentate de părți, se pot rezuma astfel:

A. Atribuirea în proprietatea reclamantului a terenului în litigiu

10. Printr-o hotărâre din 20 martie 1992 Judecătoria Craiova a reținut că reclamantul avea dreptul de a-i fi atribuit în proprietate, în baza Legii nr. 18/1991, un teren situat în comuna Ghercești, județul Dolj, și a dispus punerea în posesie a reclamantului cu acest teren, precum și acordarea titlului de proprietate de către Comisia județeană pentru aplicarea Legii nr. 18/1991 (în continuare comisia). Hotărârea a rămas definitivă.

11. La 11 iunie 1992, la cererea reclamantului, instanța a dispus rectificarea erorilor materiale din Hotărârea din 20 martie 1992. Instanța a precizat că reclamantului urmau să îi fie atribuite în proprietate două suprafețe de teren de 3.360 m² și de 3.682 m², cu amplasamente precis determinate, în locul numit Dealul Viilor peste Teslui. De asemenea, i se acordau alte două hectare de teren și echivalentul în acțiuni la o societate comercială pentru alte două hectare.

12. La 18 martie 1993, reclamantul a solicitat comisiei punerea în executare a Hotărârii din 20 martie 1992, rectificată prin Încheierea din 11 iunie 1992.

13. Prin Decizia din 20 martie 1993 comisia a dat curs solicitării. Ea a cerut Comisiei locale Ghercești, însărcinată cu aplicarea Legii nr. 18/1991, să treacă la punerea în posesie a reclamantului, conform dispozitivului Hotărârii din 11 iunie 1992.

14. Comisia locală a pus în executare doar parțial Hotărârea din 11 iunie 1992. Reclamantul nu a fost pus în posesie cu cele două suprafețe de 3.360 m², respectiv de 3.682 m², deși a cerut acest lucru în repetate rânduri.

15. La 2 august 1994, comisia locală i-a oferit un teren de 7.042 m², adică echivalentul suprafeței celor două parcele la care era îndreptățit, situate în alt amplasament decât cel indicat prin Hotărârea din 11 iunie 1992. Terenul oferit se găsea, conform Guvernului, în același loc (Dealul Viilor peste Teslui) cu cel indicat de instanța, dar situat cu 70 m mai departe, calitatea solului fiind aceeași.

16. Reclamantul a refuzat să ia posesie acest teren și să îl cultive, pe motivul că acesta „nu corespundea hotărârii judecătorești”. Acesta a pretins să fie pus în posesia terenului în locul indicat prin Hotărârea judecătorească din 11 iunie 1992.

17. Cu toate acestea, la 10 iulie 1995 reclamantului i-a fost transmis un titlu de proprietate pentru terenul de 7.042 m² oferit de comisia locală. Reclamantul a refuzat primirea titlului, l-a restituit prin poștă comisiei locale și nu a intrat niciodată în posesia acestui teren. A contestat această măsură pe lângă prefect.

18. Într-o scrisoare din 20 martie 1998, prefectul de Dolj l-a informat că titlul de proprietate care nu era conform cu Hotărârea din 11 iunie 1992 ar fi trebuit să fie comunicat de către Comisia locală Ghercești comisiei județene, astfel încât aceasta să îl anuleze ca fiind eronat.

Curtea nu a fost informată dacă această scrisoare a prefectului a fost urmată de unele măsuri.

19. Pentru a obține executarea hotărârii menționate reclamantul a formulat o acțiune în contencios administrativ (a se vedea punctul B de mai jos), o plângere penală pentru infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătorești, adresată parchetului (a se vedea punctul C de mai jos), și a depus alte plângeri și memorii pe lângă alte autorități (a se vedea punctul D de mai jos).

B. Acțiunea în contencios administrativ

20. În 1993, reclamantul a introdus în fața Judecătoriei Craiova o acțiune în contencios administrativ împotriva primarului comunei Ghercești și comisiei locale din această comună, cerând obligarea acestora la punerea în posesie cu cele două parcele care îi fuseseră atribuite în proprietate prin Hotărârea din 11 iunie 1992. A solicitat totodată acordarea unor despăgubiri reprezentând echivalentul producției de cereale pe care ar fi putut-o realiza pe terenul respectiv în anii 1992 și 1993.

21. Prin Hotărârea din 17 noiembrie 1993 judecătoria și-a declinat competența în favoarea Tribunalului Dolj. Prin Hotărârea din 4 aprilie 1994 tribunalul a admis cererea reclamantului. Instanța a constatat că pârâții nu executaseră Hotărârea definitivă din 11 iunie 1992 și a dispus punerea în posesie a reclamantului pe terenurile respective.

22. Reclamantul a atacat cu apel această hotărâre, arătând că instanța nu se pronunțase cu privire la cererea sa de despăgubiri. Prin Decizia din 13 iulie 1994 Curtea de Apel Craiova a admis apelul, a casat în întregime hotărârea atacată și a trimis cauza Tribunalului Dolj.

23. Prin Decizia din 2 octombrie 1995 Tribunalul a admis cererea. A obligat pârâții la punerea în posesie a reclamantului și la plata unor daune-interese în valoare de 197.230 lei.

24. Reclamantul a atacat hotărârea cu recurs, arătând că tribunalul nu a ținut seama de cererea sa de majorare a sumelor pretinse. Prin Decizia din 5 iunie 1996 Curtea de Apel Craiova a admis recursul, a casat în totalitate hotărârea atacată și a trimis cauza tribunalului în vederea pronunțării cu privire la cererea de majorare.

25. Prin Hotărârea din 20 noiembrie 1996 tribunalul a respins această cerere. Tribunalul a reținut că „după cum rezultă din nota informativă prezentată de Consiliul Local Ghercești, punerea în posesie s-a făcut conform legii”, dar reclamantul nu a lucrat terenul, astfel încât acesta nu poate pretinde daune-interese. În hotărârea sa tribunalul nu a menționat motivele care au condus comisia locală la atribuirea unui teren situat în alt amplasament decât cel atribuit prin Hotărârea din 11 iunie 1992. Curtea de Apel Craiova a menținut hotărârea tribunalului prin Decizia din 9 iulie 1997.

26. La 5 decembrie 1997 și la 22 februarie 1999, Curtea de Apel Craiova a respins cele două contestații în anulare formulate împotriva Hotărârii din 9 iulie 1997.

C. Plângerea penală pentru nerespectarea hotărârii judecătorești

27. În anul 1997, reclamantul a introdus la parchet o plângere penală împotriva primarului din Ghercești. Invocând art. 271 din Codul penal, acesta s-a plâns de refuzul primarului, în calitatea sa de președinte al comisiei locale, de a pune în executare în totalitate Hotărârea definitivă din 11 iunie 1992 și de a-l pune în posesie pe cele două parcele.

28. Printr-o scrisoare din 15 ianuarie 1998 Direcția Județeană de Poliție Dolj l-a informat că fusese efectuată o anchetă la fața locului și că primarul din Ghercești urma să îl pună în curând în posesie cu privire la cele două suprafețe.

29. La 22 iulie 1998, Parchetul de pe lângă Judecătoria Craiova a dispus neînceperea urmăririi penale a primarului, motivând că neexecutarea Hotărârii definitive din 11 iunie 1992 fusese determinată de cauze obiective, ca urmare a modificării configurației terenurilor în cauză. Reclamantul a contestat această ordonanță la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

30. La 21 octombrie 1999, Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a comunicat reclamantului că a infirmat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale și că dosarul a fost retrimis Parchetului de pe lângă Judecătoria Craiova în vederea completării cercetărilor.

31. La 24 mai 2000, Parchetul de pe lângă Judecătoria Craiova a informat reclamantul cu privire la faptul că printr-o expertiză recentă se stabilise că ar fi posibil ca acesta să fie pus în posesia terenurilor indicate prin Hotărârea din 11 iunie 1992.

32. La 19 iulie 2000, parchetul a dispus neînceperea urmăririi penale, decizie confirmată, la 2 aprilie 2001, de procurorul-șef al parchetului.

D. Alte demersuri ale reclamantului

33. În anul 1998, reclamantul a formulat o plângere adresată prefectului de Dolj și Direcției Agricole a Județului Dolj, cu privire la refuzul primarului de a pune în executare Hotărârea definitivă din 11 iunie 1992.

34. La 20 martie 1998, prefectul i-a recomandat formularea unei acțiuni penale împotriva primarului pentru refuzul său de a executa o hotărâre definitivă.

35. La 3 noiembrie 1998, directorul general al Direcției Agricole l-a informat pe reclamant cu privire la faptul că singura competență în materie de punere în posesie era Comisia locală Ghercești, condusă de primar, și i-a recomandat formularea unei plângeri penale adresate parchetului, împotriva primarului și celorlalți membri ai comisiei.

36. În anul 1999, reclamantul s-a plâns președintelui Judecătoriei Craiova cu privire la refuzul primarului de a pune în executare Hotărârea din 11 iunie 1992 și i-a solicitat numirea unui executor judecătoresc în vederea punerii sale în posesie.

37. Printr-o scrisoare din 9 martie 1999 președintele judecătoriei menționate i-a comunicat că singura competență să pună în executare Hotărârea din 11 iunie 1992 era comisia locală, ale cărei atribuții nu puteau fi realizate de un executor judecătoresc. I-a recomandat calea unei acțiuni în contencios administrativ împotriva primarului.

38. La 17 decembrie 2001, prefectul de Dolj a trimis o adresă Comisiei locale Ghercești, solicitând respectarea Hotărârii judecătorești din 11 iunie 1992, punerea reclamantului în posesie pe terenul respectiv și eliberarea titlului de proprietate. Comisia nu a dat curs acestei solicitări.

39. La 9 mai 2003, prefectul a răspuns unui memoriu adresat de reclamant Ministerului Administrației Publice. Prin acest răspuns a informat reclamantul că a constatat că prin emiterea titlului de proprietate din 10 iulie 1997 autoritățile locale ale comunei Ghercești nu respectaseră Hotărârea definitivă din 11 iunie 1992. Prefectul a arătat că în anul 1999 comisia locală acționase cu rea-credință, punând în posesie pe T.D. pe terenul revendicat de reclamant. De asemenea, comisia eliberase un titlu de proprietate pe numele lui T.D. cu privire la terenul respectiv. Ulterior, T.D. a vândut terenul unor terți.

40. Printr-o scrisoare din 14 iunie 2003 reclamantul a informat Curtea cu privire la faptul că, în ciuda celor peste 150 de plângeri și memorii adresate diverselor autorități române (Parlament, Președinte, prim-ministru, ministrul justiției, procurorul general al României), autoritățile locale competente cu aplicarea Legii nr. 18/1991 refuzau în continuare să pună în executare Hotărârea din 11 iunie 1992.

41. La 12 septembrie 2003, prefectul a informat reclamantul că a constatat că prin atribuirea către un terț a terenului revendicat de acesta s-a încălcat hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea sa. Prefectul a arătat că recomandase primarului să formuleze, în baza art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, o acțiune în anularea titlurilor de proprietate emise cu încălcarea legii. Curtea nu a fost informată cu privire la continuarea acestei proceduri.

II. Dreptul intern pertinent

A. Dispozițiile privind procedura de obținere a proprietății unor terenuri

42. Dispozițiile pertinente ale Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 februarie 1991, prevăd următoarele:

Articolul 11

„(...) **4.** Comisia județeană este competentă să soluționeze contestațiile și să valideze sau să invalideze măsurile stabilite de comisiile subordonate.

5. Împotriva hotărârii comisiei județene, cel nemulțumit poate face plângere [...], în termen de 30 de zile de la data la care a luat cunoștință de soluția dată de comisia județeană.

6. Plângerea suspendă executarea [...].

10. [...] În baza hotărârii judecătorești, comisia județeană care a emis titlul îl va modifica, înlocui sau desființa, după caz.”

43. Legea nr. 18/1991 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, pentru a fi luate în considerare modificările introduse prin Legea nr. 169/1997. În varianta modificată, dispozițiile pertinente prevăd următoarele:

Articolul 14

„(2) Atribuirea efectivă a terenurilor se face, în zona colinară, de regulă, pe vechile amplasamente, iar în zonele de câmpie, pe sole stabilite de comisie și nu neapărat pe vechile amplasamente ale proprietății, în cadrul perimetrelor actuale ale cooperativelor agricole de producție.”

Articolul 51

„Comisia județeană este competentă să soluționeze contestațiile și să valideze ori să invalideze măsurile stabilite de comisiile locale.”

Articolul 53

„(2) Împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria [...], în termen de 30 de zile de la comunicare.”

Articolul 64

„(1) În cazul în care comisia locală refuză înmânarea titlului de proprietate emis de comisia județeană sau punerea efectivă în posesie, persoana nemulțumită poate face plângere la instanța în a cărei rază teritorială este situat terenul.

(2) Dacă instanța admite plângerea, primarul va fi obligat să execute de îndată înmânarea titlului de proprietate sau, după caz, punerea efectivă în posesie, sub sancțiunea condamnării la daune cominatorii pentru fiecare zi de întârziere, anume stabilite de instanța.”

44. Dispozițiile pertinente ale Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 131/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 4 martie 1991, sunt formulate astfel:

Articolul 4

„Comisiile comunale, orășenești sau municipale au următoarele atribuții principale:
[...]

f) întocmesc situația definitivă privind persoanele îndreptățite să li se atribuie teren
[...].”

B. Dispozițiile privind anularea titlului de proprietate

45. Dispozițiile pertinente ale Legii nr. 169/1997 de modificare a Legii nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 4 noiembrie 1997, sunt formulate astfel:

Articolul III

„(1) Sunt lovite de nulitate absolută, potrivit dispozițiilor legislației civile aplicabile la data încheierii actului juridic, următoarele acte emise cu încălcarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991:

a) actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate, în favoarea persoanelor fizice care nu erau îndreptățite [...] la astfel de reconstituiri sau constituirii; [...]

(2) Nulitatea poate fi invocată de primar, prefect, procuror și de alte persoane care justifică un interes legitim, iar soluționarea cererilor este de competența instanțelor judecătorești de drept comun, care au plenitudine de jurisdicție.”

C. Dispozițiile privind contenciosul administrativ

46. Dispozițiile pertinente ale Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 sunt formulate astfel:

Articolul 1

„Orice persoană fizică sau juridică, dacă se consideră vătămată în drepturile sale, recunoscute de lege, printr-un act administrativ sau prin refuzul nejustificat al unei autorități administrative de a-i rezolva cererea referitoare la un drept recunoscut de lege, se poate adresa instanței judecătorești competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Se consideră refuz nejustificat de rezolvare a cererii referitoare la un drept recunoscut de lege și faptul de a nu se răspunde petiționarului în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii respective, dacă prin lege nu se prevede un alt termen.”

Articolul 16

„Dacă, în urma admiterii acțiunii, autoritatea administrativă este obligată să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un certificat, o adeverință sau orice alt înscris, executarea hotărârii definitive se va face la termenul prevăzut în cuprinsul ei, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânării definitive a hotărârii. În cazul în care termenul nu este respectat se va aplica conducătorului autorității administrative sancțiunea prevăzută la art. 10 alin. 3, iar reclamantului i se vor putea acorda daune pentru întârziere. Tribunalul hotărăște în camera de consiliu, de urgență, la cererea reclamantului, cu citarea părților, fără plata vreunei taxe de timbru, hotărârea fiind definitivă și executorie.

Conducătorul autorității administrative se poate îndrepta cu acțiune împotriva celor vinovați de neexecutarea hotărârii, potrivit dreptului comun.

Amenda prevăzută de art. 10 alin. 3 din Legea nr. 29/1990 este de 500 ROL (adică 1,25 EUR în 1992 și 0,01 EUR în 2003) pentru fiecare zi de întârziere nejustificată. ”

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a art. 6 alin. 1 din Convenție

47. Invocând art. 6 alin. 1 din Convenție, reclamantul se plânge de faptul că refuzul autorităților competente de a respecta Încheierea din 11 iunie 1992 a Judecătorei Craiova i-a încălcat dreptul la o protecție judiciară efectivă. Dispozițiile pertinente din art. 6 alin. 1 din Convenție prevăd următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] de către o instanță [...] care va hotărî [...] asupra contestațiilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil [...].”

A. Asupra admisibilității

1. Excepția preliminară a Guvernului privind nerespectarea termenului de 6 luni

48. Guvernul afirmă, cu titlu principal, că cererea este inadmisibilă din cauza nerespectării termenului de 6 luni. Acesta consideră că ingerința în drepturile reclamantului a avut loc fie la 2 august 1994, data punerii în posesie a reclamantului pe un alt teren în locul celor două parcele indicate prin încheierea din 11 iunie 1992, fie la 9 august 1997, data deciziei Curții de Apel Craiova.

49. Reclamantul nu și-a exprimat un punct de vedere cu privire la excepția ridicată, dar afirmă că Încheierea din 11 iunie 1992 nu a fost încă executată și că terenul oferit „nu corespunde sentinței civile pronunțate”.

50. Curtea amintește că, în conformitate cu art. 35 din Convenție, ea nu poate fi sesizată decât după epuizarea căilor de recurs interne și într-un termen de 6 luni de la data deciziei interne definitive. Or, atunci când pretinsa încălcare constă într-o situație continuă, termenul de 6 luni nu începe să curgă decât în momentul în care această situație a luat sfârșit (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea *Hornsby împotriva Greciei* din 19 martie 1997,

Culegere de hotărâri și decizii 1997-II, p. 508, paragraful 35, și Decizia *Marinakos împotriva Greciei*, Cererea nr. 49.282/99 din 29 martie 2000).

51. În prezenta cauză Curtea observă că reclamantul se plânge de refuzul autorității competente de a-l pune în posesie pe un teren, conform Încheierii din 11 iunie 1992. Acest refuz constituie o situație continuă. Termenul de 6 luni este deci inaplicabil în speță.

52. Faptul că autoritățile i-au oferit un alt teren decât cel indicat de către instanța nu reprezintă decât o manifestare a refuzului autorităților de a executa, ca atare, încheierea. Curtea consideră că un astfel de fapt nu este de natură să pună capăt situației continue ce rezultă din neexecutarea Hotărârii din 11 iunie 1992, în ceea ce privește cele două parcele de teren de 3.360 m², respectiv de 3.683 m².

53. Curtea observă, în ceea ce privește Decizia din 9 iulie 1997 a Curții de Apel Craiova, că aceasta a considerat greșit că reclamantul a fost pus în posesie pe terenul care trebuia să-i fie atribuit în temeiul Încheierii din 11 iunie 1992. Trebuie constatat că însuși Guvernul recunoaște că reclamantul a fost pus în posesie pe un alt teren decât cel fixat de instanța. Adresele prefectului din 17 decembrie 2001, 9 mai și 12 septembrie 2003, care consideră că Încheierea din 11 iunie 1992 nu a fost executată (a se vedea paragrafele 38, 39 și 41 de mai sus), atestă același lucru.

54. Curtea observă, în plus, că Decizia din 9 iulie 1997 nu a desființat Încheierea din 11 iunie 1992. Ea nu a modificat nici modalitatea de executare a obligației ce rezultă din această încheiere. Doar prin intermediul unei asemenea desființări sau prin înlocuirea de către instanța a obligației ce rezultă din încheierea în cauză cu o altă obligație echivalentă situația continuă de neexecutare ar putea lua sfârșit.

55. În consecință, excepția de tardivitate ridicată de Guvern este respinsă.

2. Asupra excepției preliminare a Guvernului privind neepuizarea căilor de recurs interne

56. Guvernul susține, de asemenea, neepuizarea căilor de recurs interne. Acesta susține că, în măsura în care autoritățile au atribuit altor persoane terenul pe care îl revendica, reclamantul ar fi trebuit să introducă o acțiune în anularea titlurilor de proprietate ale acestor persoane.

57. Curtea amintește că obligația de a epuiza căile de recurs interne, prevăzută de art. 53 din Convenție, privește căile de recurs care sunt accesibile reclamantului și care pot remedia situația de care acesta se plânge. Pentru a se pronunța asupra aspectului dacă reclamantul a îndeplinit această condiție, trebuie analizat mai întâi actul autorităților statului în cauză, care formează plângerea reclamantului (a se vedea Decizia *Ciobanu împotriva României*, Cererea nr. 29.053/95 din 20 aprilie 1999).

58. Curtea remarcă, în această privință, că cererea reclamantului privește faptul că autoritățile competente refuză să execute, ca atare, Încheierea din 11 iunie 1992. Ea observă că o acțiune în anularea titlului de proprietate atribuit de către acestea și privind terenul care

fusesse atribuit reclamantului prin încheierea anterior menționată nu este de natură să conducă în mod direct la executarea acestei încheieri.

59. În plus, Curtea observă că, în temeiul unei hotărâri care îi stabilește dreptul de proprietate, cele obligate să îl pună în posesie pe reclamant sunt autoritățile. În consecință, obligația de a acționa incumbă autorităților, iar nu reclamantului. A-i cere reclamantului să facă alte demersuri al căror rezultat nu ar fi decât unul repetitiv, și anume ca instanța să dispună încă o dată autorității administrative competente să execute o hotărâre judecătorească definitivă, ar fi prea oneros și nu ar corespunde cerințelor art. 35 alin. 1 din Convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, Cauza *Jasiuniene împotriva Lituaniei*, Cererea nr. 41.510/98, Decizia din 24 octombrie 2000 și Hotărârea din 6 martie 2003, paragraful 30). De altfel, reclamantul a întreprins deja o procedură vizând sancționarea pasivității autorităților, care a fost soluționată definitiv prin Decizia din 9 iulie 1997. Or, cum Curtea a observat deja, Încheierea din 11 iunie 1992 nu a fost încă executată conform dispozitivului acestei încheieri.

60. În consecință, și această excepție este respinsă.

3. Asupra fondului capătului de cerere

61. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat, în sensul art. 35 alin. 3 din Convenție. Ea arată că acesta nu prezintă nici un alt motiv de inadmisibilitate. În consecință, capătul de cerere este declarat admisibil.

B. Asupra fondului

62. Guvernul admite că terenul pe care a fost pus în posesie reclamantul de către autorități nu corespunde cu exactitate cu amplasamentul fixat prin Hotărârea din 11 iunie 1992. Cu toate acestea, el subliniază că terenul atribuit nu numai că avea aceeași suprafață și era situat în locul indicat de instanța, dar și calitatea solului era aceeași. În plus, Guvernul justifică neexecutarea întocmai a Încheierii din 11 iunie 1992, confirmată prin Decizia din 9 iulie 1997, considerând-o o măsură de comasare agricolă tinzând la o mai bună exploatare a terenurilor agricole. El arată, de altfel, că inițiala configurare topografică a terenurilor din locul indicat de instanța, luată în considerare de aceasta în anul 1992, s-a schimbat ca urmare a dispariției unui drum vicinal.

63. Reclamantul nu contestă aceste afirmații, dar arată că el trebuia să fie pus în posesie pe terenul indicat în Încheierea din 11 iunie 1992.

64. Curtea amintește că dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 din Convenție, protejează, de asemenea, și executarea hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat care respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în detrimentul unei părți. În consecință, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau întârziată într-un mod excesiv (a se vedea, printre altele, hotărârile *Hornsby împotriva Greciei* din 19 martie 1997, Culegere 1997-II, p. 510-511, paragraful 40; *Burdov împotriva Rusiei*, Cererea nr. 59.498/00, paragraful 34, 7 mai 2002; *Jasiuniene împotriva Lituaniei*, precitată; *Ruianu împotriva României*, Cererea nr. 34.647/97, 17 iunie 2003).

65. În plus, Curtea a considerat că, dacă se poate admite că statele intervin într-o procedură de executare a unei hotărâri judecătorești, o asemenea intervenție nu poate avea drept consecință împiedicarea, anularea sau întârzierea într-un mod excesiv a executării, nici, cu atât mai mult, repunerea în discuție a fondului acestei hotărâri (a se vedea hotărârile *Immobiliare Saffi împotriva Italiei*, 28 iulie 1999, Culegere 1999-V, paragrafele 63 și 66; *Satka și alții împotriva Greciei*, Cererea nr. 55.828/00, paragraful 57, 27 martie 2003).

66. Curtea amintește că dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești este unul dintre aspectele dreptului de acces la justiție (a se vedea Hotărârea *Hornsby împotriva Greciei*, precitată, paragraful 40). Or, Curtea consideră că dreptul de acces la justiție nu este absolut (hotărârile *Golder împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord* din 21 februarie 1975, seria A nr. 18, p. 18, paragraful 36, și *Waite și Kennedy împotriva Germaniei* [MC], Cererea nr. 26.083/94, paragraful 50, CEDO 1999-1) și că reclamă, prin chiar natura sa, o reglementare din partea statului. Statele contractante se bucură, în această materie, de o oarecare marjă de apreciere. Totuși, este de competența Curții să statueze în ultimă instanță asupra respectării cerințelor Convenției; ea trebuie să se convingă de faptul că limitele impuse nu restrâng accesul oferit individului într-o asemenea manieră încât să aducă atingere chiar substanței dreptului. O asemenea limitare nu este conformă cu art. 6 alin. 1 din Convenție decât în măsura în care ea vizează un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Dacă limitarea este compatibilă cu aceste principii, art. 6 alin. 1 nu este încălcat (*Cauza Prințul Hans Adam II al Liechtensteinului împotriva Germaniei* [MC], Cererea nr. 42.527/98, paragraful 44, CEDO 2001-VIII).

67. Curtea reiterează, de asemenea, și principiile fundamentale care reies din jurisprudența sa privind interpretarea și aplicarea dreptului intern. Dacă, în termenii art. 19 din Convenție, Curtea are sarcina de a asigura respectarea angajamentelor ce rezultă din Convenție pentru statele contractante, ea nu este competentă să analizeze erorile de fapt sau de drept pretins comise de către o instanță națională decât dacă și în măsura în care acestea ar fi putut aduce atingere drepturilor și libertăților protejate de Convenție. În plus, este în primul rând de competența autorităților naționale și a instanțelor să interpreteze și să aplice dreptul intern. Rolul Curții se limitează la verificarea compatibilității cu Convenția a efectelor unei asemenea interpretări (cauzele *Prințul Hans Adam II al Liechtensteinului împotriva Germaniei*, precitată, paragraful 50; *Streletz, Kessler și Krenz împotriva Germaniei* [MC], cererile nr. 34.044/96, 35.532/97, 44.801/98, paragraful 49, CEDO 2001-II).

68. În prezenta cauză, spre deosebire de cauza *Satka și alții împotriva Greciei*, precitată (paragraful 57), sau de alte cauze privind executarea hotărârilor judecătorești care impun administrației îndeplinirea obligației pecuniare față de reclamant, Curtea nu poate concluziona că autoritățile au privat de orice efect util hotărârea pronunțată în favoarea reclamantului. Ea arată, pe de o parte, că Încheierea din 11 iunie 1992 a fost executată în ceea ce privește o parte importantă a dispozitivului său, iar pe de altă parte, că, referitor la cele două parcele de teren în litigiu, reclamantul a fost pus în posesie pe un teren echivalent, care corespundea, în marea majoritate a caracteristicilor sale determinate, cu terenul fixat și individualizat de către instanța.

69. Cu toate acestea, Curtea observă că în speță nu este contestat că Încheierea din 11 iunie 1992 nu a fost executată nici ad litteram, nici desființată sau modificată ca urmare a unei căi de recurs prevăzute în dreptul intern.

70. Ca atare, Curtea consideră că reclamantul a suferit o limitare în ceea ce privește dreptul său la executarea unei hotărâri judecătorești. Rămâne de analizat dacă această limitare este compatibilă cu art. 6 alin. 1 din Convenție.

71. În această privință, Curtea observă că refuzul autorităților de a respecta termenii Hotărârii definitive din 11 iunie 1992 a fost dublat de decizia acestora de a satisface pretențiile reclamantului decurgând din această hotărâre printr-o prestație echivalentă cu cea la care au fost obligate de către instanța. În ceea ce privește refuzul lor, având în vedere că Încheierea din 11 iunie 1992 nu a fost niciodată desființată, acesta reprezintă o situație continuă de nerespectare a unei hotărâri judecătorești, adică de limitare a dreptului efectiv de acces la justiție. Pentru a afla dacă această limitare este compatibilă cu art. 6 din Convenție, trebuie analizate motivele care au condus autoritățile la nerespectarea în întregime a hotărârii judecătorești în cauză.

72. Curtea observă că autoritățile au procedat, la 2 august 1994, la punerea în posesie a reclamantului pe un teren echivalent. Această diferență față de Încheierea din 11 iunie 1992 nu a fost motivată prin nici o decizie administrativă formală.

73. Ca urmare, Curtea de Apel Craiova, în Decizia din 9 iulie 1997, a considerat stinsă obligația care incumba autorităților în temeiul încheierii anterior menționate, considerând că „punerea în posesie [a reclamantului] a fost realizată conform legii”. Curtea de Apel Craiova nu a făcut totuși referire nici la motivele care au justificat nerespectarea Încheierii din 11 iunie 1992, nici la baza legală care a permis o astfel de nerespectare.

74. În această privință, Curtea acordă atenție și Adresei din 9 martie 2003 a prefectului județului Dolj. Acesta denunță reaua-credință a autorităților locale din comuna Ghercești, care nu au respectat hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea reclamantului și îl informează că din anul 1999 terenul pe care îl pretindea în temeiul hotărârii menționate este atribuit lui T.D., care, de altfel, l-a vândut unor terți (a se vedea paragraful 39 de mai sus).

75. Curtea observă, de asemenea, că Guvernul a motivat nerespectarea de către autorități a Încheierii din 11 iunie 1992, arătând că în realitate este vorba despre o măsură de comasare agricolă tinzând la o mai bună exploatare a terenurilor agricole. El arată, de altfel, că inițiala configurare topografică a terenurilor din locul indicat de instanța, care a fost luată în considerare de aceasta în anul 1992, s-a schimbat datorită dispariției unui drum vicinal.

76. Cu toate acestea, Curtea constată că aceste justificări, deși pertinente, nu au fost prezentate reclamantului nici de către autoritățile administrative, nici de către instanțele interne, pentru a se putea considera că nerespectarea în întregime a Încheierii din 11 iunie 1992 este o restricție justificată și, deci, o limitare compatibilă cu art. 6 alin. 1 din Convenție. În consecință, art. 6 din Convenție a fost încălcat.

II. Asupra pretinsei încălcări a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție

77. Reclamantul se plânge de faptul că dreptul său la respectarea bunurilor a fost încălcat prin neexecutarea Încheierii din 11 iunie 1992. El invocă art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilității

78. Curtea observă că acest capăt de cerere este strâns legat de art. 6 alin. 1 din Convenție. Având în vedere argumentele prezentate în paragrafele 52, 58 și 59 de mai sus, Curtea concluzionează că acest capăt de cerere trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

79. Curtea amintește că, pentru a aprecia dacă reclamantul avea un „bun”, în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, Curtea trebuie să stabilească dacă Încheierea din 11 iunie 1992 a Judecătoriei Craiova a dat naștere în beneficiul acestuia unei creanțe suficient stabilite pentru a fi exigibilă (a se vedea hotărârile *Rafinăriile grecești Stran și Stratis Andreadis împotriva Greciei* din 9 decembrie 1994, seria A nr. 301-B, p. 84, paragraful 59; *Burdov împotriva Rusiei*, precitată, paragraful 40; *Jasiuniene împotriva Lituaniei*, paragraful 44).

Curtea a statuat deja că Încheierea din 11 iunie 1992 impunea autorităților obligația de a-i atribui reclamantului, printre altele, două parcele de teren de 3.360 m², respectiv 3.682 m². Curtea consideră, ca atare, că această încheiere, care nu a fost niciodată desființată, a dat naștere în beneficiul reclamantului unui „bun”, în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional.

80. Cu toate acestea, încheierea anterior menționată nu a fost executată conform dispozitivului său și neexecutarea sa este imputabilă exclusiv autorităților administrative competente. Rezultă că imposibilitatea pentru reclamant de a obține executarea completă a acestei încheieri constituie o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor, așa cum este prevăzut de prima frază a primului alineat al art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție (a se vedea hotărârile *Burdov împotriva Rusiei*, precitată, paragraful 40, și *Jasiuniene împotriva Lituaniei*, paragraful 45).

81. Prin refuzul lor de a executa Încheierea din 11 iunie 1992 conform dispozitivului său, autoritățile naționale l-au privat pe reclamant de dreptul său de proprietate asupra celor două parcele de teren în litigiu, fără a-i furniza vreo explicație.

82. Cu toate acestea, Curtea reiterează faptul că nu este contestat că reclamantului i-a fost oferit un teren echivalent cu cel asupra căruia era îndreptățit, dar că acesta refuză să

primească terenul, chiar dacă autoritățile i-au emis un titlu administrativ de proprietate asupra acestui teren (a se vedea paragrafele 17 și 18 de mai sus).

83. De altfel, Curtea observă că dintr-o adresă din 20 martie 1998 a prefectului de Dolj rezultă că titlul de proprietate acordat reclamantului la 10 iulie 1997 trebuia anulat din cauză că fusese atribuit „în mod greșit”, și anume nu respecta Încheierea din 11 iunie 1992 (a se vedea paragraful 17 de mai sus). Curtea nu a fost informată despre o eventuală anulare a titlului de proprietate atribuit la 10 iulie 1997. Chiar în cazul în care acest titlu ar fi încă valabil, Curtea notează că dreptul reclamantului nu a fost stabilit cu certitudine, întrucât, în opinia autorităților administrative și potrivit dispozițiilor legale pertinente, acesta este susceptibil de a fi anulat din oficiu.

84. Curtea consideră că punerea în posesie pe un teren echivalent, care, în plus, nu este efectivă și este revocabilă, nu este de natură a acoperi absența unei justificări pentru ingerința. Nu este vorba nici despre un act de natură să înlăture calitatea de victimă a reclamantului, deoarece „o decizie sau o măsură favorabilă reclamantului nu este, în principiu, suficientă pentru a înlătura calitatea de «victimă» decât dacă autoritățile naționale au recunoscut, explicit sau în substanță, apoi au reparat încălcarea Convenției” (*Cauza Dalban împotriva României* [MC], Cererea nr. 28.114/95, paragraful 44, CEDO 1999-VI). Or, în speță, încălcarea nu a fost niciodată recunoscută.

85. Având în vedere cele de mai sus, Curtea concluzionează că art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție a fost încălcat.

III. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

86. În termenii art. 41 din Convenție,

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

87. Cu titlu principal, reclamantul solicită pentru prejudiciul material suferit punerea în posesie pe cele două parcele de teren însumând 7.042 m² de teren, astfel cum au fost stabilite prin Încheierea din 11 iunie 1992. În observațiile sale transmise Curții la 4 martie 2003, el estimează valoarea reală a terenului la 25.000.000 lei (ROL), adică 653 euro (EUR). Reclamantul solicită și acordarea unei sume pentru producția nerealizată în anii 1992-2002, în valoare de 48.901.600 ROL sau 1.362 EUR. El prezintă Curții certificate emise de către autoritățile administrative de resort din cadrul Ministerului Agriculturii și de către o întreprindere de stat de comercializare a cerealelor, care indică producția medie de grâu realizată în fiecare an în comuna Ghercești, precum și prețul grâului.

88. Reclamantul nu pretinde nici o sumă cu titlu de prejudiciu moral.

89. Guvernul este de părere că sumele solicitate de reclamant nu sunt justificate, întrucât prejudiciul invocat se datorează propriului său comportament. Guvernul susține că prin acceptarea terenului de 7.042 m² oferit de autorități în anul 1994, care era echivalentul terenului asupra căruia avea dreptul, reclamantul ar fi putut preveni orice prejudiciu, având în vedere că terenul oferit avea aceeași valoare și că ar fi putut să-l cultive și să obțină aceeași producție de grâu.

90. Curtea observă că sumele solicitate cu titlu de prejudiciu material sunt legate de privarea de proprietate suferită de reclamant datorită neexecutării Încheierii din 11 iunie 1992 a Judecătorei Craiova, precum și de imposibilitatea în care se află actualmente de a se bucura de bunul său.

91. Ea remarcă faptul că reclamantul a suferit, în mod incontestabil, un prejudiciu material în legătură directă cu încălcarea art. 6 din Convenție și a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție și consecințele provocate de aceste încălcări în ceea ce privește dreptul de proprietate al reclamantului (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 9 aprilie 2002, *Anghelescu împotriva României*, Cererea nr. 29.411/95, paragraful 75).

Curtea constată totuși că, în ciuda refuzului său de a accepta terenul oferit în schimbul terenului datorat, reclamantul este titularul unui drept de proprietate asupra unui teren de 7.042 m², adică echivalentul terenului la care avea dreptul. Din informațiile de care dispune Curtea, acest titlu este încă valabil, chiar dacă este susceptibil de a fi anulat. De altfel, valabilitatea titlului administrativ de proprietate nu depinde de acceptarea sa de către reclamant.

Referitor la echivalența valorii acestui teren cu cea a terenului la care reclamantul avea drept, Curtea constată că acesta nu a combătut afirmațiile Guvernului conform cărora cele două terenuri au aceeași valoare. În aceste condiții, Curtea consideră că reclamantului i s-a acordat un bun echivalent cu cel la care avea dreptul și că, astfel, daunele corespunzând prejudiciului suferit (*damnum emergens*) au fost reparate.

92. Chiar dacă reclamantul ar fi putut să accepte oferta autorităților privind un alt teren și ar fi putut astfel, cel puțin, să diminueze prejudiciul, în speță, câștigul nerealizat (*lucrum cessans*), el nu poate fi considerat responsabil pentru refuzul de a accepta terenul oferit în schimbul terenului datorat, în absența unei decizii administrative sau hotărâri judecătorești care să justifice această înlocuire. În consecință, reclamantul este îndreptățit să primească o reparație a prejudiciului rezultând din lipsa folosinței bunului pe parcursul mai multor ani.**93.** Pronunțându-se în echitate conform art. 41 din Convenție, Curtea acordă reclamantului 1.500 EUR cu titlu de prejudiciu.

B. Cheltuieli de judecată

94. Reclamantul solicită, de asemenea, 970.000 ROL, adică 27 EUR, cu titlu de cheltuieli de judecată din cadrul procedurilor interne, precum și pentru procedurile desfășurate în fața Curții.

95. Guvernul nu a formulat observații cu privire la aceste aspecte.

96. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține plata cheltuielilor de judecată decât dacă acestea au fost cu adevărat suportate, dacă au fost necesare și au o valoare rezonabilă. În speță, ținând cont de elementele de care dispune, precum și de criteriile anterior enunțate, Curtea estimează ca fiind rezonabilă suma de 27 EUR, toate cheltuielile incluse, pe care o acordă reclamantului.

C. Penalități de întârziere

97. Curtea hotărăște să aplice majorări de întârziere echivalente cu rata dobânzii penru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga 3 puncte procentuale.

PENTRU MOTIVELE DE MAI SUS CURTEA:

- 1.** respinge excepțiile preliminare formulate de Guvern;
- 2.** declară, în unanimitate, cererea admisibilă;
- 3.** hotărăște, în unanimitate, că art. 6 alin. 1 din Convenție a fost încălcat;
- 4.** hotărăște, în unanimitate, că art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție a fost încălcat;
- 5.** hotărăște, cu 6 voturi la 1, că statul pârât trebuie să acorde reclamantului, în termen de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii conform art. 44 alin. 2 din Convenție, suma de 1.500 EUR (o mie cinci sute euro) cu titlu de prejudiciu material, convertibilă în lei la rata de schimb aplicabilă la data efectuării plății;
- 6.** hotărăște, în unanimitate, că statul pârât trebuie să acorde reclamantului, în termen de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii conform art. 44 alin. 2 din Convenție, suma de 27 EUR (douăzeci și șapte euro) cu titlu de cheltuieli de judecată, convertibilă în lei la rata de schimb aplicabilă la data efectuării plății;
- 7.** hotărăște, în unanimitate, că statul pârât va plăti, în plus, orice sumă care ar trebui să fie achitată cu titlu de impozit și că, de la data expirării termenului menționat și până la efectuarea plății, la aceste sume se va aplica o dobândă simplă echivalentă cu rata dobânzii penru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă penru acea perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;
- 8.** respinge, în unanimitate, restul cererii de reparație echitabilă.

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 2 martie 2004, conform art. 77 alin. 2 și 3 din regulament.

Sally Dole,

grefier

J.-P. Costa,

președinte

La prezenta hotărâre este anexat, conform art. 45 alin. 2 din Convenție și art. 74 alin. 2 din regulament, textul opiniei parțial dizidente a doamnei judecător Mularoni.

OPINIA PARȚIAL DIZIDENTĂ

a doamnei judecător Mularoni

1. Nu sunt de acord cu concluzia la care a ajuns majoritatea cu privire la prejudiciul material.

2. Curtea a concluzionat în unanimitate că art. 6 alin. 1 din Convenție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție au fost încălcate.

3. În ceea ce privește aplicarea art. 41 din Convenție, reclamantul a solicitat, pe de o parte, plata unei sume corespunzând valorii reale a terenului (25.000.000 ROL, însemnând 653 EUR), iar pe de altă parte, plata unei indemnizații valorând producția de cereale nerealizată în intervalul 1992-2002, în valoare de 48.901.600 ROL, însemnând 1.362 EUR (paragrafele 87-88).

4. Majoritatea a hotărât a nu acorda nici o sumă pentru prima parte a cererii formulate de către reclamant, considerând că „acestuia i-a fost acordat un bun echivalent celui la care avea dreptul, paguba corespunzând prejudiciului suferit (*damnum emergens*) fiind astfel reparată” (paragraful 91, în fine). În mod contrar, Curtea a decis, pronunțându-se în echitate, a acorda reclamantului suma de 1.500 EUR (o sumă echivalentă cu totalul câștigului nerealizat - *lucrum cessans* - pentru producția de cereale nerealizată în anii 1992-2003) pentru cea de-a doua parte a cererii, considerând că reclamantul nu poate fi considerat responsabil pentru refuzul de a accepta terenul oferit la schimb pentru terenul datorat, în absența unei hotărâri administrative sau judiciare care să justifice o asemenea înlocuire. Astfel, „reclamantul este îndreptățit să primească o reparație a prejudiciului rezultând din lipsa folosinței bunului pe parcursul mai multor ani” (paragraful 92).

5. Aceste considerații mi se par contradictorii. Nu reușesc să înțeleg de ce nu i se acordă nici o sumă reclamantului cu titlu de prejudiciu material pe care l-ar fi suferit datorită neatribuirii celor două parcele de teren în cauză, afirmându-se că „...reclamantului i-a fost acordat un bun echivalent celui la care avea dreptul, paguba corespunzând prejudiciului suferit (*damnum emergens*) fiind astfel reparată” (paragraful 91, în fine), și i se acordă în echitate suma de 1.500 EUR cu titlu de beneficiu nerealizat (totalitatea câștigului nerealizat pentru anii 1992-2003), considerându-se că „reclamantul nu poate fi considerat responsabil

pentru refuzul de a accepta terenul oferit la schimb pentru terenul datorat, în absența unei hotărâri administrative sau judiciare care să justifice o asemenea înlocuire” (paragraful 92).

6. Consider că dacă raționamentul pentru paragraful 91 în fine este valabil pentru prima parte a cererii reclamantului, cu atât mai mult trebuie să fie valabil pentru cea de-a doua parte: reclamantul ar fi putut să cultive terenul de 7.042 m² acordat de autorități în 1994, „situat 70 metri mai departe, pe un sol de aceeași calitate” (paragraful 15) și având aceeași valoare (paragraful 91); în consecință Curtea nu ar trebui să acorde nici o sumă cu titlu de câștig nerealizat. Mai mult, observ că Guvernul a declarat în observațiile sale că „pentru întârzierea punerii în posesie (între 1992-1994), reclamantul a solicitat și a obținut despăgubiri corespunzând lipsei de folosință a terenului între 1992-1994, data punerii în posesie”. Dacă, în mod contrar, reclamantul „nu poate fi considerat responsabil pentru refuzul de a accepta terenul oferit la schimb pentru terenul datorat, în absența unei hotărâri administrative sau judiciare care să justifice o asemenea înlocuire” (paragraful 92) și având în vedere că dreptul reclamantului nu este stabilit cu certitudine, fiind susceptibil de anulare din oficiu, cu toate că titlul de proprietate emis la 10 iulie 1997 este în continuare valabil (paragraful 83), în opinia mea, Curtea ar fi trebuit să acorde reclamantului o sumă cu titlu de prejudiciu pentru prima parte a cererii sau chiar o sumă globală, în echitate, pentru ambele părți ale cererii.

7. În fapt, motivele dezacordului meu nu privesc suma acordată de Curte reclamantului cu titlu de prejudiciu material; eu contest de fapt criteriul de determinare a prejudiciului material ales de către majoritate, alegere pe care nu pot să o împărtășesc pentru motivele anterior prezentate.